

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Приходько Ю.О., Бирка В.І., Мазанний О.В., Антіпов А.А. Ефективність «Івермеквету 1 %» за зоопаразитоценозів овець. Науковий вісник ветеринарної медицини. Біла Церква, 2018. Вип. 2 (144). С. 37–43.
2. Лікування овець за змішаної нематодозної інвазії: матеріали II наук.-практ. конф. «Наукові дослідження, відкриття та розвиток технологій в сучасній науці» (17-18 квітня 2020 р.) / А.А. Антіпов та ін. Херсон, 2020. С. 63–67.
3. Лічильна камера для овоскопічних досліджень: патент на корисну модель No 150605, МПК A61D 99/00 (2022.01) / А.А. Антіпов та ін. заявл. 21.07.2021, опублік. 09.03.2022; Бюл. No 10. 4 с.

УДК 636.09:616.995.132.8:619

МАЛЕЦЬКА Я.В., магістрантка

Науковий керівник – **ГОНЧАРЕНКО В.П.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

gon4arenko2008@ukr.net

ВІКОВА, ПОРІДНА ТА СЕЗОННА ДИНАМІКА ДИРОФІЛЯРІОЗНОЇ ІНВАЗІЇ

Дирофіляріоз є поширеною інвазією серед домашніх собак і часто перебігає у вигляді мікстінвазій. Сезонна динаміка дирофіляріозу характеризується піком інвазії у весняно-літній період року. Найбільш сприйнятливими породами є кавказька вівчарка, німецька вівчарка а також метиси і безпородні собаки.

Ключові слова: дирофілярії, сезонна динаміка, вікова динаміка, мікстінвазія, собака.

За даними літератури, у собак та інших м'ясоїдних зареєстровано і описано кілька видів дирофілярій, серед яких найбільш розповсюдженим і патогенним є вид *Dirofilaria immitis* Leidy, 1856. Це пов'язане з локалізацією цих паразитів у правому шлуночку серця та легеневих артеріях, що призводить до тяжких розладів всіх систем організму, особливо серцево-судинної, та може викликати загибель тварини [1].

Не дивлячись на значні досягнення у питаннях щодо дирофіляріозу, захворюваність собак та випадки тяжкого перебігу інвазії, обумовленої паразитуванням *D. immitis*, постійно зростає. Серед факторів, що пояснюють значне поширення дирофіляріозу в світі за останні роки, основними є: значна міграція людей зі своїми домашніми тваринами з однієї країни в іншу, збільшення чисельності собак, адаптація дирофілярій до різних проміжних хазяїв і пристосованість личинкових стадій до розвитку за різних температурних режимів, зміна клімату в бік більш сприйнятливого для розвитку проміжних хазяїв [2].

Мета роботи – дослідити вікову та сезонну динаміку за дирофіляріозу собак, а також з'ясувати особливості породної сприйнятливості собак до цієї інвазії.

Матеріал і методи роботи. Робота виконана впродовж 2022–2023 рр. на базі ветеринарної клініки та лабораторії кафедри паразитології та фармакології Білоцерківського НАУ. При вивченні поширення дирофіляріозу собак на території обслуговування ветеринарної клініки основними показниками ураження собак мікрофіляріями були екстенсивність інвазії (EI, %), інтенсивність інвазії (II, лич./см³). Виявлення мікрофілярій проводили гемаларвоскопічним модифікованим методом Кнотта (1935).

Вікову та породну сприйнятливість собак до дирофілярій досліджували на тваринах дванадцяти порід, з них: 7 – службових, 3 – мисливських та 2 – декоративних, а також метисах і безпородних собаках чотирьох вікових груп: до 2 р., 2–5 р., 5–8 р. та старших 8 років.

Паразитологічними дослідженнями встановлено, що інвазованість собак збудником дирофіляріозу в зоні обслуговування ветеринарної клініки становить 31,41 %. За гемаларвоскопічними дослідженнями інтенсивність інвазії була на рівні 55,30±3,12 лич./см³ (за коливань від 6 до 314 лич./см³).

Нами було встановлено, що дирофіляріозна інвазія у 64,88 % собак перебігає у вигляді мікстінвазій, а у 35,12 % – у вигляді дирофіляріозної моноінвазії.

Встановлено, що співчленами *Dirofilaria* spp. є збудники токсокарозу, токскаррозу та трихурузу. Всього виявлено 8 різновидів асоціативного перебігу дирофілярій разом з нематодами, цестодами та найпростішими організмами.

Проведеними дослідженнями встановлено, що породна сприйнятливість до збудника дирофіляріозу характеризувалася найвищими показниками екстенсивності інвазії у собак службових порід, а також у метисів та безпородних собак. Менш інвазованими виявилися собаки мисливських та декоративних порід.

З'ясовано, що показники інвазованості собак дирофіляріями залежать від віку собак, а саме, найменш ураженими були молоді собаки віком до 2 років. З віком тварин і поступово зростали й показники екстенсивності інвазії – у собак віком 2–5 років ЕІ виявилася на рівні 24,45 %, а у собак віком 5–8 років ЕІ сягала максимальних значень – 41,31 %. У старих собак віком більше, ніж 8 років, показник екстенсивності інвазії знижувався до 20,16 %.

При вивченні сезонних коливань інвазованості собак дирофіляріями встановлено, що найвищі показники екстенсивності інвазії реєстрували влітку. Починаючи з осіннього періоду року, ЕІ дирофіляріями поступово знижувалася до 25,20 %. У зимовий період року інвазованість собак була мінімальною – 9,82%. В подальшому, у весняний період року показники екстенсивності інвазії собак знов зростали до 32,21 %.

Таким чином можна зробити висновок, що дирофіляріоз є поширеною інвазією серед домашніх собак. Виявлено, що дирофіляріоз у собак перебігає у вигляді мікстинвазій, де основними співчленами *Dirofilaria* spp. є збудники токсокарозу, токскаррозу та трихурузу. Сезонна динаміка характеризується піком інвазії у весняно-літній період року та спадом у осінньо-зимовий період року. Найбільш сприйнятливими до *Dirofilaria* spp. є собаки порід ротвейлер, кавказька вівчарка, німецька вівчарка а також метиси і безпородні собаки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Євстаф'єва В.О., Криворученко Д.О. Епізоотологічні особливості дирофіляріозу собак у місті Харків. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2022. № 3. С. 182–189. DOI:10.31210/visnyk2022.03.23.
2. Дахно І.С., Дахно Г.П., Семенов Г.К., Дахно Ю.І. Екологічні умови розвитку епізоотичного процесу при дирофіляріозі собак. Вестник зоології. 2005. 19 (1). С. 98–100.

УДК 636.39:616-074/.391:619

ГОЦУЛЯК М.М., аспірант

Науковий керівник – САХНІЮК В.В., д-р вет. наук

E-mail: mhotsuliak.btsau@gmail.com; volodymyr.sakhniuk@btsau.edu.ua

Білоцерківський національний аграрний університет

ІНФОРМАТИВНІСТЬ ЗАГАЛЬНОГО ТА ІОНІЗОВАНОГО КАЛЬЦІЮ, ЛУЖНОЇ ФОСФАТАЗИ ТА ЇЇ ІЗОФЕРМЕНТІВ У ДІАГНОСТИЦІ ПОРУШЕНЬД-ВІТАМІННОГО І КАЛЬЦІЄВОГО ОБМІНУ В КІЗ

Для діагностики порушень D-вітамінного і кальцієвого обміну в лактуючих кізінформативними є визначення в сироватці крові загального кальцію та його іонізованої фракції, а також активності загальної лужної фосфатази, її кісткового і кишкового ізоферментів.

Ключові слова: кози, вітамін D, кальцій, лужна фосфатаза, ізоферменти.

У діагностиці захворювань внутрішніх органів важливе місце займає рання ідентифікація патологічного процесу, що дозволяє провести більше ефективне лікування на ранніх стадіях. З цією метою найчастіше використовують лабораторні методи діагностики. Біохімічні методи дослідження ґрунтуються на збільшенні (зменшенні) концентрації речовин або активності ферментів, що є органоспецифічними (індикаторними) для окремих систем та органів [1, 2].

Важливим є забезпечення кіз вітаміном D (6 МО/кг маси тіла) та есенціальним макроелементом Кальцієм (потреба 0,3–0,8 % від раціону), оскільки їх дефіцит може